

# **Abiturienttien vanhempainilta**

## **Opinto-ohjaajan puheenvuoro**

# Koulutusrakenne Suomessa:

## YLIOPISTOT

### JATKOTUTKINNOT

- tohtori, lisensiaatti

### YLEMMÄT KORKEAKOULU-TUTKINNOT (2-3 v.)

- maisteri

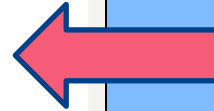
### ALEMMAT KORKEAKOULU-TUTKINNOT (3-3.5 v.)

- kandidaatti

## AMMATTIKORKEAKOULUT

### YLEMMÄT AMMATTI-KORKEAKORKEAKOULU-TUTKINNOT (1-3 v.)

### AMMATTIKORKEAKOULU-TUTKINNOT (3.5-4.5 v.)



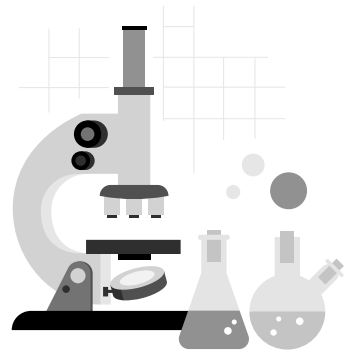
**LUKIOKOULUTUS**

**YO-TUTKINTO**

**AMMATILLISET PERUSTUTKINNOT**

# Muutokset valintaperusteisiin lukion aikana

1. **Ammattikorkeakoulujen [valintaperusteet](#)** ovat säilyneet vakiintuneina; valintakokeet pääasiassa 26.5.–28.5.2026
2. **[Todistusvalinnan muutos](#) yliopistoihin v. 2026 alkaen**
  - Ensimmäisen kerran esillä koko ikäluokan kanssa lokakuussa 2023
  - Käytiin tarkemmin lävitse keväällä 2025 (OP02)
  - Sen jälkeen esillä pääasiassa henkilökohtaisessa ohjauksessa
3. **Yliopistoilla [9 kansallista valintakoetta](#) toisena kesänä peräkkäin**
  - Esittelimme ikäluokalle 2. jakson lopun pienryhmissä
  - Sen jälkeen henkilökohtainen ohjaus tarvittaessa
  - Yhteenvedo kesän [valintakoeajoista](#) yliopistoihin



Yo-kokeet, prelit ja lukuloma

Puuttuvat lukiokurssit  
**24.4.**  
mennessä

Päätös S2026 yo-  
kokeisiin ilmoittau-  
tumisesta  
toukokuussa

Tammi

Helmi

Maalis

Huhti

Touko

Kesä

Heinä

Elo

Syys-  
lokakuu

1. Haku:  
Vieraskieliset,  
Taide-  
yliopisto ja  
NäTy 7.1. klo  
8.00 – 21.1.  
**klo 15.00.**  
UAS-ko  
24.3.2026

2. haku-  
vaihe:  
yliopistot  
ja AMK:t

**ti 10.3.- ti  
24.3.2026  
klo 15:00!**

**Toisen asteen ammatillinen, jossa abeilla jatkuva haku**

**Muut yhteishakujen ja/tai korkea-asteen ulkopuoliset erillishaut**

**LISÄHAKU**  
korkea-asteen  
koulutuksiin  
8/2026  
Varasijalta  
hyväksyminen  
päätyy  
4.8.2026

Korkea-  
asteen  
syksyn  
yhteishaku  
31.8.-  
10.9.2026  
1/2027  
alkavaan  
koulutukseen

-1. haku!  
-Päätö-  
arviointi  
-S-merkinnät  
-Opopassit  
-Ajankäyttö-  
suunnitelma

-Hae ajoissa  
esim. yo-  
kokeiden  
välipäivänä!  
-Hakuopastus  
maaliskuussa  
viikolla 11  
-Ennako-  
tehtävien  
palauttaminen  
-(Pääsykoe-  
materiaalin  
hankkiminen)

Haettujen kohteiden  
rajaamista  
tarvittaessa

Valintakokeisiin  
valmistautuminen

Valintakokeisiin  
osallistuminen **(Huom!**  
**Kesäkuun alku ja laskin!)**

**O  
N  
E  
A  
!**

**Valintatiedot:**  
**25.5. todistusvalinta**  
**27.5. 1. haun tulokset**  
**2.7. mennessä muut  
tulokset**

**Opiskelu-  
paikka  
otettava  
vastaan  
viimeistään  
9.7.2026 klo  
15.00!**

Ammattikorkeakoulujen  
**polkuopinnot**  
erillishakuväylänä heinä-  
elokuussa 2024

Korkea-asteen avoimen väylän  
ja kansanopistojen opintoihin  
hakeutuminen

# ESIMERKKI 1. YHTEISHAKUVAIHEESTA

7.1.–21.1.2026 **klo 15:00**

1. Bachelor of Social Services, Laurea AMK
2. Bachelor of Engineering, Information Technology, Savonia AMK
3. Natural Sciences and Mathematics, Science and Engineering (3 + 2 yrs) – Tampereen yliopisto
4. Teatteritaiteen koulutus (näty), Tampere
5. Bachelor of Culture and Arts, XR Design, Metropolia
6. Sustainable Urban Development, Tampere

**Hakija  
voi tulla  
valituksi  
kaikkiin  
haku-  
kohteisiin /  
hänelle  
voidaan  
tarjota  
paikkaa  
useista  
haku-  
kohteista!**

## ESIMERKKI 2. YHTEISHAKUVAIHEESTA

10.3. klo 8.00 – 24.3.2025 **klo 15.00**

1. Fysiikka, Helsingin yliopisto
2. Englannin filologia, Jyväskylän yliopisto
3. Liikenneala, insinööri, Hämeen AMK
4. Englannin kieli, Turun yliopisto
5. Bioanalyytikko, Turun AMK
6. Fysiikka, Oulun yliopisto

**Hakijalle tarjotaan vain ylintä paikkaa – sitä, mihin valintamenestys riittää!**

# Jos en tule keväällä 2026 järjestettävässä haussa valituksi opiskelupaikkaan johon ensisijaisesti haluan, kannattaako minun ottaa joku muu alemman hakutoiveen paikka vastaan?

- 1) Vaikka opiskelupaikkoja varataan **ensikertalaisille** hakijoille heidän asemansa parantamiseksi, eivät hakijan mahdollisuudet tulla valituksi saa lain mukaan olla kohtuuttomasti ensikertalaisia huonommat.
- 2) Kannattaa tarkistaa hakukohteista, joihin kaikkein eniten haluaisi: onko oletettavaa, että jatkossakin **todistusvalinta** on kohdennettu merkittävässä määrin tai jopa kokonaan ensikertalaisille?
- 3) **Valintakokeen** kautta voi jatkossakin tulla valituksi, vaikka et olisikaan enää ensikertalainen.

# Linkkejä opiskelijavalinnan etenemisen seuraamiseen

## Oma Opintopolku –palvelussa:

- 1) Ohje [Oma opintopolku –palvelun](#) käyttämisestä
- 2) Opiskelijavalinnan etenemisen seuraamisen ohjeita:  
<https://bit.ly/450MymT>
- 3) Opiskelupaikan vastaanottamista koskevat ohjeet:  
<https://bit.ly/4qfXtBK>
- 4) Poissaolevaksi ilmoittautumisesta ensimmäisenä opintovuotena:  
<https://bit.ly/3CXhNRF> (Helsingin yliopiston esimerkki)

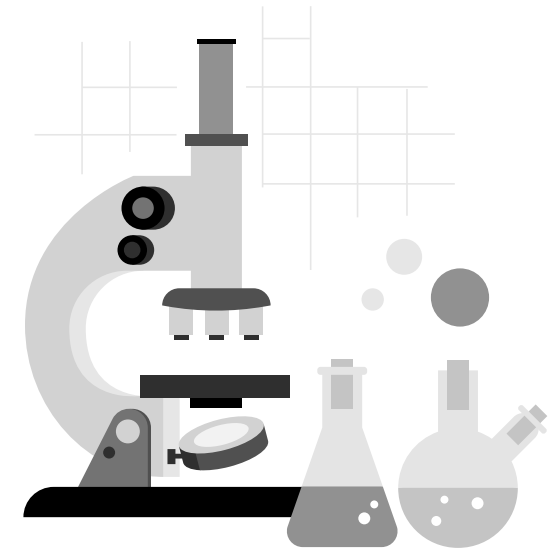
# Pohdintaa jatkokoulutukseen hakemisesta tammikuussa 2026

## 1. Hakukohteet ovat selvillä:

- keskity ylioppilaskokeisiin valmistautumiseen ja palaa jatkokoulutushakuihin niiden ollessa ajankohtaisia

## 2. Kiinnostavat koulutusalat tarkentuneet, mutta yksilöidyt hakukohteet vaativat rajaamista:

- keskity ylioppilaskokeisiin valmistautumiseen ja työstä jatkokoulutus asiaa "sopivina annoksina" opintojen ohessa



### 3. Hakukohteet varsin epäselvänä tammikuussa:

- keskity ylioppilaskokeisiin ja varmista, että kevään ensimmäinen päätavoite toteutuisi haluamallasi tavalla
- käy opolla ja selvitä myös välivuosisivaihtoehtoa
- käytä mahdolliset yo-kokeiden välipäivät hyväksesi hakemisessa

### 4. “Yhteishakujen 2026 ulkopuolelta” koulutuksen ja ammatin hankkivat:

- huolehdi aikatauluista; uskalla kurkottaa tavoitteeseesi, mutta huomioi samalla sen olevan itsesi kannalta perusteltu vaihtoehto

### 5. Jos mikään asia ei perustellusti estä:

- **testaa ja “koettele”** hakujärjestelmässä etenemistä ensimmäisen tilaisuuden tullen
- hanki siihen liittyvä arvokas kokemus, vaikka se ei välttämättä johtaisikaan tällä kertaa toivomaasi opiskelupaikkaan

# Aktiivinen välivuosi / suunnitelma B

- ammatillinen 2. aste
- avoimet korkeakouluopinnot
- kansanopistot
- korkeakoulujen polku- ja väyläopinnot
- yo-tutkinnon uusiminen / täydentäminen
- työkokemuksen hankkiminen
- vapaaehtoistyö
- au-pair



# Mistä saa apua työmarkkinatuen ja muiden ohjauksellisten asioihin selvittämiseen valmistumisen jälkeen:

Jos olet alle 25-vuotias, eikä sinulla ole tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa peruskoulun tai lukion jälkeistä koulutusta, hae keväällä vähintään kahta opiskelupaikkaa, jotta saat työttömyysturvaa. Oikeutesi työttömyysturvaan tarkistetaan syyslukukauden alkaessa eli 1.9. alkaen. Lisätietoja ja apua saat lähimmästä Ohjaamosta.

<https://ohjaamot.fi/usein-kysytyt-kysymykset>

# Alle 25-v. oikeus työmarkkinatukeen

Aktiivista hakeutumista jatkokoulutukseen on:

1. Haet vähintään kahteen hakukohteeseen
2. Käyt valintakokeessa
3. Uusilla ylioppilailla on viiden kuukauden karenssi ennen työmarkkinatuen myöntämistä
4. Kannattaa ilmoittautua sähköisessä järjestelmässä (Työmarkkinatorin Oma asiointi) työttömäksi työnhakijaksi heti kesäkuun alussa – jopa toukokuun lopussa, jos tietää ettei nuorella ole kesätyötä